

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

6. februar 2020
19/08244-1

Indhold

4. Ændringsforslag til Håndhævelsesforordningen.....	2
<i>KOM (2019) 623</i>	2
5. Overgangen til en klimaneutral og cirkulær industri	12
<i>KOM-dokument foreligger ikke</i>	12
6. Rådskonklusioner om Bedre regulering: ”Sikre konkurrenceevne og bæredygtig og inkluderende vækst”	18
<i>KOM-dokument foreligger ikke</i>	18
7. Det Europæiske Semester	25
<i>KOM (2019) 560</i>	25

4. Ændringsforslag til Håndhævelsesforordningen

(Europa-Kommissionens forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 654/2014 om udøvelse af Unionens rettigheder for så vidt angår anvendelsen og håndhævelsen af internationale handelsregler)

KOM (2019) 623

Revideret udgave af grund- og nærhedsnotat af den 8. januar 2020. Ændringer er markeret med *fed* og *kursiv*.

1. Resume

Europa-Kommissionen fremsendte den 12. december 2019 et ændringsforslag til den nuværende forordning om udøvelse af Unionens rettigheder for så vidt angår anvendelsen og håndhævelsen af internationale handelsregler (håndhævelsesforordningen).

Ændringsforslaget skal primært ses i lyset af lammelsen af WTO's tvistbilæg-gelsessystem, hvor dets appelorgan siden 11. december 2019 ikke har været i stand til at behandle nye sager. Lammelsen af appelorganet skyldes, at der er blevet blokeret for udnævnelse af nye medlemmer. Denne aktuelle situation udfordrer EU's muligheder for at håndhæve sine handelsrettigheder under internationale handelsaftaler. Den eksisterende håndhævelsesforordning, der ellers skal sikre en effektiv og rettidig håndhævelse, er bygget op om et funktionsdygtigt tvistbilæg-gelsessystem, hvorfor forordningens bestemmelser i visse situationer kun kan bringes i anvendelse på baggrund af en bindende tvistbilæg-gelsesafgørelse. WTO-medlemmer kan imidlertid undgå bindende afgørelser ved at appellere til det ikke-fungerende appelorgan, hvormed tvisten vil befinde sig i et uforløst tomrum. Herudover tager den gældende forordning ikke højde for de situationer, hvor et tredjeland blokerer for en tvistbilæg-gelsesprocedure under en regional eller bilateral aftale, der dermed heller ikke vil udmønte sig i en bindende afgørelse. Ændringsforslaget udvider den eksisterende forordnings anvendelsesområde, således at der tages højde for disse situationer. Dermed sikres det, at EU fortsat kan håndhæve sine handelsrettigheder i de fornævnte situationer, og at EU's erhvervsliv kan konkurrere på lige og fair konkurrencevilkår på det globale marked.

Ændringsforslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Regeringen støtter ændringsforslaget, da det er vigtigt, at EU fortsat har effektive redskaber til at håndhæve sine handelsrettigheder. Lammelsen af WTO's tvistbilæg-gelsessystem efterlader alvorlige huller i EU's muligheder for at adressere ulovlige handelsforanstaltninger, hvorfor en hurtig vedtagelse af de mest nødvendige ændringer støttes. Dog kan re-

geringen støtte, at en overordnet revision af forordningen, der kan tage bestik af nye udviklinger, sker på et senere tidspunkt, så yderligere eventuelle udvidelser sker på tilstrækkeligt oplyst grundlag.

Forslaget behandles i arbejdsgruppen for handelsspørgsmål under Rådet, hvor der har været de første indledende drøftelser, og hvor der fortsat er udeståender blandt andet vedrørende omfanget af ændringerne af forordningens anvendelsesområde. Det kroatiske formandskab lægger op til en hurtig behandling af forslaget med henblik på vedtagelse af en aftale så tidligt som april 2020.

2. Baggrund

Kommissionen har den 12. december 2019 fremlagt et ændringsforslag til forordningen om udøvelse af Unionens rettigheder for så vidt angår anvendelsen og håndhævelsen af internationale handelsregler. Forslaget er oversendt til Rådet den 12. december 2019 i dansk sprogversion. Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 207, TEUF, om den fælles handelspolitik og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i artikel 294, TEUF. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Ændringsforslaget præsenteres primært på baggrund af, at WTO's tvistbilægningssystem i mere end to år ikke har været i stand til at besætte ledige stillinger i dets appelorgan, da der har været blokeret for udnævnelser fra amerikansk side. Appelorganet har derfor pr. 11. december 2019 kun bestået af ét medlem. Dermed er appelorganet, der er et centralt element i WTO's mulighed for at håndhæve indgåede aftaler, ikke længere i stand til at behandle nye sager. Lammelsen af WTO's tvistbilægningssystem har betydning for EU's muligheder for at håndhæve sine handelsrettigheder gennem håndhævelsesforordningen, da denne i vidt omfang er bygget op omkring et funktionsdygtigt tvistbilægningssystem.

Den eksisterende håndhævelsesforordning, der blev vedtaget den 15. maj 2014, giver Kommissionen beføjelser til at vedtage modforanstaltninger ved hjælp af gennemførelsesretsakter i overensstemmelse med artikel 291, TEUF om gennemførelsesretsakter, i tre specifikke situationer:

- 1) hvor et tredjeland krænker EU's handelsrettigheder, og hvor EU i en bindende tvistbilægningssagsafgørelse i henhold til en international handelsaftale har fået ret til at gengælde, dvs. at retaliere;
- 2) hvor et tredjeland anvender beskyttelsesforanstaltninger uden at have opnået aftale med EU om, hvad kompensation skal være; eller
- 3) hvor et WTO-medlem forringer sine indrømmelser under WTO-aftalen for varer, der omfatter niveauet af told og kvoter, uden at have opnået aftale med EU om kompensation.

De konkrete reaktionsmuligheder – de såkaldte modforanstaltninger - som EU kan vedtage i de tre ovenstående situationer, omfatter:

- a) suspension af toldindrømmelser og indførelse af ny eller forhøjet told,
- b) indførelse eller forøgelse af kvantitative restriktioner ved import og eksport af varer,
- c) suspension af indrømmelser på området for offentlige udbud gennem udelukkelse af bud eller indførelse af pristillæg på bud.

I førstnævnte situation kan håndhævelsesforordningens bestemmelser kun bringes i anvendelse, efter der er opnået en endelig, bindende tvistbilæggesafgørelse, der giver EU ret til at indføre modforanstaltninger. Lammelsen af WTO's tvistbilæggesystem gør imidlertid, at WTO-medlemmer kan undgå endelige, bindende afgørelser ved at appellere en panelrapport opnået under første instans til det ikke-fungerende appelorgan. Dette vil reelt resultere i blokering af tvistbilæggesproceduren, da tvisten dermed vil befinde sig i et uforløst tomrum. Derudover tager den eksisterende forordning heller ikke højde for situationer, hvor det ikke er muligt at påbegynde en tvistbilæggesprocedure, der kan udmønte sig i en endelig, bindende afgørelse. Dette kan blandt andet ske, hvis et tredjeland blokerer for nedsættelsen af et voldgiftspanel under regionale eller bilaterale aftaler.

Forordningen omfatter ikke direkte modforanstaltninger for tjenesteydelser eller intellektuelle ejendomsrettigheder, da det på vedtagelsestidspunktet ikke var muligt at identificere, hvilke effektive modforanstaltninger der kunne iværksættes på disse områder. Hvis der opstår brud på Unionens rettigheder med hensyn til disse områder, **har EU derimod under visse betingelser mulighed for at** indføre modforanstaltninger gennem vareområdet ved hjælp af kryds-retaliering. I praksis vil det betyde, at hvis et tredjeland indfører restriktioner på EU's eksport af tjenesteydelser, der vil krænke EU's handelsrettigheder, kan EU's modsvar eksempelvis være indførsel af ny eller forhøjet told på varer.

I den eksisterende håndhævelsesforordning har Kommissionen været forpligtet til at tage forordningens anvendelsesområde op til revision ad to omgange. Første undersøgelse fandt sted i juli 2017 og centrerede sig om muligheden for at udvide beføjelserne til at omfatte direkte modforanstaltninger på tjenesteydelsesområdet. Kommissionen vurderede, at der ikke var grundlag for et ændringsforslag, da der siden forordningens ikrafttrædelse fortsat manglede erfaringer med indførelse af konkrete modforanstaltninger på dette område, og at det yderligere ikke var muligt at identificere effektive metoder hertil. Den anden undersøgelse blev indledt i juli 2019 og omfattede hele forordningens anvendelsesområde. Det er denne undersøgelse, der nu ligger til grund for ændringsforslaget. Kommissionen fandt i forbindelse hermed, at forord-

ningens nuværende udformning udfordrer EU's muligheder for at reagere effektivt og rettidigt på ulovlige foranstaltninger fra tredjelande, særligt på grund af den aktuelle tilstand af WTO's tvistbilæggesystem.

Som opfølgning på situationen i WTO opfordrede Det Europæiske Råd i konklusionerne fra december 2019 både Europa-Parlamentet og Rådet til snarest muligt at gennemgå Kommissionens fremlagte ændringsforslag for at tilpasse den nuværende håndhævelsesforordning i forhold til den nye situation.

3. Formål og indhold

Ændringsforslaget har til formål at udvide forordningens anvendelsesområde og dermed gøre EU i stand til at adressere de situationer, hvor et tredjeland, der har indført foranstaltninger i modstrid med internationale aftaler, blokerer for adgangen til en tvistbilæggesprocedure. Dette er for at sikre, at EU fortsat kan håndhæve sine handelsrettigheder, og at EU's erhvervsliv kan konkurrere under lige og fair konkurrencevilkår på de globale markeder.

Det er ikke formålet med ændringsforslaget at ændre på princippet om, at EU's håndhævelse af sine handelsrettigheder i henhold til internationale aftaler i videst muligt omfang bør ske gennem uafhængige tvistbilæggesafgørelser. Såfremt det ikke er muligt at opnå en sådan afgørelse, fordi et tredjeland forhindrer denne proces, vil den foreslåede ændring alligevel gøre det muligt for EU at indføre modforanstaltninger. I relation til tvister under WTO-overenskomsten er det dog en forudsætning for iværksættelse af modforanstaltninger fra EU's side, at der foreligger en afgørelse fra WTO-tvistbilæggesystemets første instans, der *giver EU medhold*. Det er yderligere en forudsætning, at der ikke er indgået aftale med det pågældende tredjeland om en midlertidig ordning om appel for voldgiftssager.

Det præciseres i ændringsforslaget, at såfremt EU gør brug af den nye mulighed for iværksættelse af modforanstaltninger, der indføres med forslaget, skal EU's reaktion stå i rimeligt forhold til den skade, som er blevet forårsaget af det pågældende tredjelandes ulovlige foranstaltninger.

Kommissionen har ikke fremlagt yderligere ændringsforslag til forordningen med den begrundelse, at den aktuelle situation kræver en hurtig vedtagelse fra Europa-Parlamentet og Rådets side for at beskytte EU's rettigheder. Derudover vurderer Kommissionen, at den indledende undersøgelse vedrørende udvidelse af beføjelserne til tjenesteydelsesområdet fortsat er valid, da der ikke er observeret nyt på dette område. Ændringsforslaget ændrer dog ikke på, at EU fortsat *under visse betingelser har mulighed for at* gengælde brud på EU's handelsrettigheder på området for tjenesteydelser og intellektuelle ejendomsrettigheder gennem modforanstaltninger på vareområdet.

Kommission skal efter forslaget senest den 1. marts 2025 foretage en revision af forordningens anvendelsesområde med særligt fokus på de seneste ændringer i forordningen, herunder overveje om tjenesteydelser skal omfattes af anvendelsesområdet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF artikel 294) medlovgiver.

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig, men Europa-Parlamentets udvalg for international handel (INTA) skal behandle forslaget.

Det forventes, at Europa-Parlamentet vil bakke op om ændringerne til forslaget, særligt set i lyset af situationen med lammelsen af WTO's appelorgan. Der kan imidlertid forventes en drøftelse i Europa-Parlamentet af, hvorvidt EU's muligheder for direkte modforanstaltninger også bør omfatte områderne tjenesteydelser og intellektuelle ejendomsrettigheder.

5. Nærhedsprincippet

Det foreliggende ændringsforslag til forordningen har til formål at sikre fortsat håndhævelse af EU's rettigheder, der er opnået i multilaterale, plurilaterale, regionale og bilaterale handelsforhandlinger. Disse er i henhold til artikel 207, stk. 2, TEUF vedr. den fælles handelspolitik, forhandlet på EU's vegne af Kommissionen, hvorfor elementerne i ændringsforslaget henhører under EU-enekompetence, og nærhedsprincippet dermed ikke er relevant.

Regeringen vurderer på det foreliggende grundlag, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Forslaget har ikke betydning for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Kommissionen har i lyset af sagens presserende karakter ikke fremlagt en konsekvensvurdering af ændringsforslaget.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Ændringsforslaget har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Bestemmelserne om restriktion af adgangen til eller indførelse af pristillæg på bud i offentlige udbud vil i enkelte tilfælde kunne få økonomiske konsekvenser for de ordregivende offentlige myndigheder. Samtidig vil EU's strafbold på danske importvarer kunne resultere i prisstigninger og lavere udbud for forbrugerne. I begge tilfælde blev det dog vurderet ved indførelse

af den gældende forordning, at der var tale om et begrænset omfang, da vurderingen samtidig var, at EU kun undtagelsesvist ville være nødsaget til at indføre modforanstaltninger i medfør af forordningens bestemmelser.

Siden ikrafttrædelsen i 2014 er forordningen blevet anvendt én gang. Det skete i forbindelse med EU's modsvar den 22. juni 2018 til den amerikanske straftold på stål og aluminium importeret fra EU af 1. juni 2018. Herudover er forordningen også i spil i forhold til et potentielt modsvar fra EU i forbindelse med sagen om amerikansk statsstøtte til Boeing. I lyset af lammelsen af WTO's tvistbilægningssystem samt EU's opprioriterede fokus på håndhævelse af sine rettigheder i henhold til internationale aftaler kan det ikke udelukkes, at EU fremover i højere grad vil blive nødsaget til at gøre brug af forordningens bestemmelser.

Ændringsforslaget forventes ikke at have andre eller yderligere statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser, end hvad der tidligere er blevet identificeret i forbindelse med vedtagelsen af den eksisterende forordning.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Ændringsforslaget vil ikke have andre konsekvenser, herunder administrative konsekvenser for erhvervslivet, eller berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Ændringsforslaget er sendt til høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål den 13. december 2019 med frist for bidrag den 18. december 2019 samt i høring i Handelspolitisk Specialudvalg den 17. december 2019 med frist den 18. december. Der er modtaget hørings svar fra Axelfuture, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Maritime, Danske Rederier, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Foreningen for Dansk Internet Handel, Forbrugerrådet og Landbrug & Fødevarer.

Axelfuture er efter omstændighederne enig i, at EU, stillet over for stigende international handelskonkurrence, bør udstyres med effektive midler til at varetage sine handelsinteresser til gavn for vækst og beskæftigelse i medlemslandene og bekæmpelse af ulig og urimelig konkurrence i strid med indgåede aftaleforpligtelser.

Axelfuture bemærker, at instrumentet bør være en undtagelse skabt af en usædvanlig situation, hvor en vigtig partner bevidst ønsker at forhindre WTO i en effektiv udøvelse af sit mandat til løsning af tvister mellem medlemslandene. Instrumentets anvendelse bør derfor begrænses til perioden, indtil WTO's tvistbilægningssystem igen fungerer som tilsigtet.

Axelfuture fremhæver, at EU's modforanstaltninger bør være midlertidige og proportionale i forhold til handelstvistsens omfang og ikke bruges til skjult protektionisme. EU's medlemslande bør inddrages og bør kunne udøve bestemmende indflydelse på beslutninger om iværksættelse af instrumentets anvendelse i konkrete tvister.

Axelfuture bemærker yderligere, at Danmark bør som hovedmål fortsat arbejde aktivt for at genoprette WTO-systemets effektive funktion til beskyttelse af EU's interesser indenfor rammerne af det multilaterale handelssystem, og dermed gøre instrumentets anvendelse overflødig.

Dansk Byggeri er bekymrede over udviklingen i WTO og støtter derfor Kommissionens ændringsforslag, således at EU's handelspolitiske interesser beskyttes bedst muligt, og at Unionens rettigheder i henhold til internationale handelsaftaler fortsat kan håndhæves effektivt. Dansk Byggeri mener, at det er væsentligt, at Kommissionens beføjelser udvides på dette område.

Dansk Industri (DI) fremhæver, at danske virksomheder er dybt afhængige af åbne, globale markeder, og at alle former for protektionisme således er med til at begrænse virksomhedernes globale afsætningsmuligheder. 825.000 danske arbejdspladser er bundet op på danske virksomheders eksport, og den stigende globale protektionisme går derfor direkte ud over virksomhedernes muligheder for at understøtte danske arbejdspladser, hvilket dermed også svækker mulighederne for at understøtte dansk velfærd.

DI finder det derfor også dybt beklageligt, at WTO's Appellinstans fra og med 11. december 2019 ikke længere er funktionsdygtig, hvorefter internationale handelstvister ikke vil kunne finde en autoritativ afgørelse. I mangel heraf vil WTO's medlemslande uhindret have mulighed for iværksætte mere eller mindre kreative protektionistiske tiltag. Det er derfor på sin plads, at EU tager sine forholdsregler i tilfælde, hvor tredjelands vedtager ulovlige foranstaltninger og samtidig blokerer for en tvistbilæggelsesprocedure. DI kan med andre ord støtte forslaget, selvagt under skyldig hensyntagen til, at EU's modsvare i de konkrete sager er proportionelt med det ulovlige tiltag, som pågældende tredjeland har taget.

Danske Maritime støtter Kommissionens forslag til ændring af forordning (EU) nr. 654/2014, således at EU's handelspolitiske interesser beskyttes bedst muligt, og at Unionens rettigheder i henhold til internationale handelsaftaler fortsat kan håndhæves effektivt. Forslaget er især vigtigt, fordi WTO's appelorgan ikke længere fungerer, og fordi det multilaterale tvistbilæggelsessystem derfor reelt er lammet. De tvistbilæggelsessager, som EU ikke kan få løst i den tidlige konsultationsfase, og som EU senere får medhold i via nedsatte WTO-paneler, vil med stor sandsynlighed ende i et

”juridisk tomrum” uden mulighed for at håndhæve panelafgørelserne. Derudover er det vigtigt, at EU effektivt kan forfølge de handelsmæssige rettigheder, som Unionen har forhandlet sig frem til i bilaterale og regionale handelsaftaler.

Danske Rederier er enige i Kommissionens betragtninger om vigtigheden af at beskytte Unionens økonomiske interesser i henhold til internationale handelsaftaler i situationer, hvor tredjelande vedtager ulovlige foranstaltninger og samtidig blokerer for en tvistbilæggelsesprocedure. Danske Rederier støtter derfor op om ændringen til forordningen, der også vil kunne styrke EU’s håndhævelse af tvistbilæggelse i regionale eller bilaterale handelsaftaler. Dette flugter med Kommissionens prioriteter på dette område, hvilket Danske Rederier er enige i.

Danske Rederier ser med den nuværende situation, hvor USA blokerer for udnævnelse til WTO’s appelinstans er ekstraordinær – og sætter derved appelinstansen ud af spil - al mulig grund til, at EU agerer til fordel for europæisk vækst og beskæftigelse – og beskyttelsen af denne.

Danske Rederier understreger vigtigheden af, at en evt. midlertidig appelordning ikke bliver en bagdør for potentiel europæisk protektionisme. Det vil sige, at inkorporeringen af en sådan midlertidig ordning, skal baseres på eksisterende internationale rammebetingelser – hvilket også fremlægges som værende intentionen – da en evt. ordning skal baseres på artikel 25 i WTO’s tvistbilæggelsesforståelse. I lyset af dette, bør der desuden fra dansk side arbejdes på en fremtidig genoptagelse af en appelinstans i WTO-regi, da dette må betragtes som den primære løsning.

Fagbevægelsens Hovedorganisationer finder forslaget fornuftigt set i lyset af den situation, som er opstået i og med, at WTO’s appelorgan de facto er sat ud af kraft siden den 11. december 2019.

Foreningen for Dansk Internet Handel ser det påtænkte EU-initiativ som nødvendigt på baggrund af den beklagelige udvikling med WTO’s appelinstans.

Forbrugerrådet Tænk (FT) er enig i, at EU bør tage skridt til beskyttelse af europæiske interesser i internationale handelsaftaler i situationer, hvor tredjelande vedtager ulovlige foranstaltninger og samtidig blokerer for tvistløsning som aftalt, sådan som det aktuelt sker i WTO.

FT finder ikke, at forslaget direkte vedrører forbrugerforhold. Efter drøftelse med den europæiske organisation, BEUC, vil Forbrugerrådet Tænk imidlertid pege på, at når EU i internationale handelsforhold pålægger af-

gifter på importerede varer, bliver forbrugerne ramt af krydsilden. Pålægning af afgifter fører til øgede priser og mindre udvalg. Forbrugerrådet Tænk finder derfor, at det er vigtigt at minde Kommissionen om betydningen af, hvilke produkter der skal pålægges afgifter, så man i videst muligt omfang undgår skadevirkninger for forbrugerne.

Landbrug & Fødevarer (L&F) støtter forslaget, i lyset af både den aktuelle begrænsning af WTO-appelorganets handlemuligheder og EU's stigende fokus på håndhævelse af handelsaftaleforpligtelser.

L&F anfører, at EU skal kunne håndhæve sine rettigheder i internationale handelsaftaler, ikke mindst for at sikre det danske og europæiske erhvervs handelsmuligheder og den generelle økonomiske vækst i øvrigt. Denne ret til at iværksætte handelspolitiske foranstaltninger bør netop også gælde i tilfælde, hvor et tredjeland vedtager ulovlige foranstaltninger og samtidig forhindrer en tvistbilæggelsesprocedure.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget behandles i rådsarbejdsgruppen for handelsspørgsmål. Der er *umiddelbart* bred opbakning blandt EU's medlemsstater til ændringsforslaget, således at det sikres, at EU fortsat kan håndhæve og beskytte sine handelsrettigheder, til trods for at WTO's tvistbilæggelsessystem er lammet.

Der *pågår* imidlertid en drøftelse af, hvorvidt tiden er moden til en større revision af håndhævelsesforordningen. *En håndfuld medlemsstater ønsker* en udvidelse af anvendelsesområdet, *således at EU's reaktionsmuligheder også kan* omfatte *direkte modforanstaltninger inden for områderne* tjenesteydelser og intellektuelle ejendomsrettigheder. Denne efterspørgsel blev også rejst i forbindelse med vedtagelsen af den eksisterende forordning, hvor der dog var modstand fra et markant flertal af EU's medlemsstater. *Afhængig af hvor stærk denne efterspørgsel viser sig at være, kan behandlingen af forslaget i Rådet trække ud, dels fordi en række medlemsstater fortsat er imod denne udvidelse, men dels fordi en udvidelse sandsynligvis også kan indebære, at der udarbejdes en konsekvensanalyse for sådan et ændringsforslag.*

Det kroatiske formandskab lægger op til en hurtig behandling af forslaget med henblik på vedtagelse af en aftale så tidligt som april 2020.

10. Regeringens generelle holdning

Danmark er som udgangspunkt et handelsliberalt land, der værner om frihandel og et regelbaseret internationalt samarbejde. Regeringen bakker op om de muligheder, der er inden for rammerne af det multilaterale handelssystem til at respondere på ulovlige handelshindringer. Derfor støtter regeringen også forslagets formål, idet det anses for vigtigt, at EU fortsat har effektive og rettidige redskaber til at håndhæve Unionens handelsrettigheder.

Set i lyset af den aktuelle situation, hvor lammelsen af WTO's tvistbilæggesystem efterlader alvorlige huller i EU's muligheder for at adressere ulovlige handelsforanstaltninger, anser regeringen det for nødvendigt at holde ændringerne af forordningen til de mest nødvendige, således at EU hurtigst muligt sikres den fortsatte mulighed for at håndhæve Unionens handelsrettigheder gennem vedtagelse af fremlagte ændringsforslag.

Regeringen er dog ikke principielt imod en overordnet revision af forordningen, blandt andet med inddragelse af *yderligere relevante* områder i anvendelsesområdet, da det *generelt* anses for hensigtsmæssigt, at EU kan indføre modforanstaltninger på samme område, hvor Unionens rettigheder måtte være krænket.

Regeringen deler på samme tid Kommissionens vurdering af, at der mangler erfaring med *yderligere* områder *i forhold til* at identificere effektive modforanstaltninger. Derfor støtter regeringen forslaget om, at en overordnet revision af forordningen, der tager bestik af nye udviklinger, sker på et senere tidspunkt, således at yderligere *eventuelle* udvidelser sker på et tilstrækkeligt oplyst grundlag. Det er dog vigtigt, at potentielle ændringer er i overensstemmelse med WTO-reglerne og ikke giver mulighed for at iværksætte modforanstaltninger, der ikke er nødvendige eller proportionelle, samt at disse ikke anvendes til at beskytte EU's egne producenter mod legitim konkurrence fra tredjelande.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg *Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.*

Der blev oversendt grund- og nærhedsnotat den 8. januar 2020.

5. Overgangen til en klimaneutral og cirkulær industri **KOM-dokument foreligger ikke**

1. Resumé

På rådsmødet forventes en præsentation af henholdsvis den europæiske grønne pagt og helhedsplanen fra højniveaugruppen for energiintensive industrier. Præsentationerne forventes at anspore en politisk drøftelse af, hvordan EU's industripolitik kan understøtte den grønne omstilling og ambitionerne i EU's grønne pagt. Derudover forventes drøftelsen koblet til EU's kommende industripolitiske strategi og handlingsplan for cirkulær økonomi og navnlig at fokusere på industriens rolle i den grønne omstilling samt på digitalisering. Endelig forventes drøftelsen koblet til den europæiske pagts investeringsplan og mekanismen for en retfærdig omstilling.

Regeringen hilser EU's grønne pagt velkommen og erklærer sig enige i behovet for ambitiøse handlinger for at håndtere de globale klima- og miljøudfordringer. Regeringen ser i den sammenhæng frem til den kommende industripolitiske strategi og handlingsplan for cirkulær økonomi. Udviklingen mod et klimaneutralt samfund bør gå hånd i hånd med en konkurrencedygtig økonomi, der understøtter grønne løsninger som en europæisk styrkeposition og kan være med til at bane vejen for et grønt erhvervseventyr for danske virksomheder. Regeringen lægger vægt på, at industripolitikken fortsat bygges op omkring et fair og konkurrencepræget indre marked, der tilskynder til innovation og konkurrencedygtige virksomheder. Regeringen er positive over for arbejdet med udvalgte strategiske værdikæder, men arbejder for at dette gøres mere gennemsigtigt og i højere grad fokuserer på målrettede tværgående nøgleteknologier, der bidrager til at understøtte den grønne omstilling og derigennem EU's klima- og miljømålsætninger.

2. Baggrund

Drøftelsen forventes at tage afsæt i den europæiske grønne pagt fra den 11. december 2019 samt helhedsplanen fra højniveaugruppen for energiintensive industrier, der blev offentliggjort den 28. november 2019. Særligt den grønne pagt forventes at være et kerneelement i den nye Kommissions arbejde. Dette gælder også inden for industripolitikken, hvor den grønne pagt må forventes at være rettesnoren for EU's kommende industripolitiske strategi, der skal søge at balancere et fokus på den grønne omstilling med hensynet til EU's konkurrenceevne bl.a. ved at bygge videre på arbejdet i højniveaugruppen for energiintensive industrier samt arbejdet med at understøtte udvalgte såkaldte strategiske værdikæder, der via en fælles og koordineret offentlig-privat indsats kan bidrage til at styrke europæiske konkur-

renceevne og løse store samfundsmæssige udfordringer. Den industripolitiske strategi og handlingsplanen for cirkulær økonomi forventes offentliggjort i foråret 2020.

Senest har Kommissionen den 14. januar 2020 offentliggjort den europæiske pagts investeringsplan og mekanismen for en retfærdig omstilling, der anviser, hvorledes Kommissionen vil finansiere den europæiske grønne pagt og samtidig yde støtte til regioner, der vil blive særligt berørt og gennemgå store økonomiske og sociale omstillinger under implementeringen af den grønne pagt.

3. Formål og indhold

Der er lagt op til en præsentation af den grønne pagt og helhedsplanen fra højniveaugruppen for energiintensive industrier med en efterfølgende politiske drøftelse.

a) Den europæiske grønne pagt

Den grønne pagt udgør køreplanen for den nye Kommissions ambitioner inden for klima, miljø og natur og beskriver de konkrete initiativer og regulering, der skal levere på de øgede ambitioner. Pagten indeholder en ny vækststrategi, der sigter mod en retfærdig omstilling af EU til en moderne, ressourceeffektiv og konkurrencedygtig økonomi. Til at understøtte en retfærdig omstilling har Kommissionen foreslået en *Just Transition Fund*, som særligt vil støtte de områder og sektorer der berøres mest af omstillingen, herunder særligt områder afhængige af fossile brændstoffer eller kul-intensive processer. Ambitionen er, at EU skal være klimaneutralt i 2050.

Fra et industrielt perspektiv trækker den grønne pagt tråde til EU's kommende industripolitiske strategi, der bl.a. varsler en revision af statsstøttere reglerne, idet de nuværende udløber i 2022. Strategien forventes at bygge videre på det igangværende arbejde med at fremme strategiske værdikæder i Europa inden for nøgleteknologier og sektorer. Der forventes konkrete initiativer, som skal fremme bæredygtige batterier og cirkulær brug af disse til understøttelse af udrulningen af elektriske køretøjer samt initiativer til at fremme en grønnere produktion inden for tungindustrien (stål- cement og kemikalieproduktion). Endelig forventes et intensiveret fokus på bedre anvendelse af hydrogenteknologi. Derudover ventes den industripolitiske strategi at sætte fokus på den digitale infrastruktur ved at frembringe tiltag til udviklingen og anvendelse af digitale teknologier som kunstig intelligens, 5G, skytjenester, tingenes internet (IoT) og kvantecomputere, der skal understøtte klimaneutrale og cirkulære løsninger.

Endelig forventes strategien at behandle spørgsmålet om EU's eksterne konkurrenceevne og behovet for, at EU som global leder må bruge sin indflydelse, ekspertise og finansiering til at håndtere klima- og miljøudfordringerne globalt.

Derudover trækker den grønne pagt tråde til den kommende handlingsplan for cirkulær økonomi, der ligesom EU's kommende industripolitiske strategi forventes præsenteret til marts. Den ventes at indeholde forslag vedr. reformer af 1) affaldslovgivningen, 2) forslag til en bæredygtig produktpolitik, som bl.a. understøtter cirkulært produktdesign og forretningsmodeller, 3) et øget fokus på ressourceintensive sektorer som tekstiler, bygninger, elektronik og plastik samt 4) et forsøg på at fremme genbrugelige, holdbare, reparerbare produkter og undgåelse af planlagt forældelse af især elektronik. Handlingsplanen ventes at have fokus på koblingen mellem grøn og digital omstilling.

Kommissionen har med sin grønne pagt også lagt op til at inkludere den maritime sektor i EU's kvotehandelssystem (EU ETS) samt tænke søfarten ind i et bæredygtigt og integreret transportsystem i EU.

b) Helhedsplanen fra højniveaugruppen for energiintensive industrier

Ud over den grønne pagt forventes Kommissionen også at præsentere 'Helhedsplanen' (masterplan). Planen er udarbejdet af højniveaugruppen for energiintensive industrier og indeholder en række anbefalinger. Gruppen repræsenterer 11 energiintensive industrier inden for bl.a. cement, papir, stål, gødning, glas, kemikalier. Rapporten sætter fokus på tre hovedemner.

For det første hvordan både udbud og efterspørgsel efter klimaneutrale og cirkulære produkter kan styrkes. Det kan dels ske gennem oprettelse af markeder for klimaneutrale og cirkulære produkter baseret på en mere strategisk brug af offentlige indkøb. Det kan også ske gennem initiativer, der understøtter en aktiv forbrugeradfærd og derigennem styrker efterspørgselssiden og virker som drivkraft for virksomhedernes grønne omstilling. Rapporten påpeger i den henseende, at produktinformation og produktmærkning kan være gode værktøjer til at styrke forbrugernes handlekraft og til at øge forbrugernes villighed til at betale mere for produkter med mindre klimabelastning.

For det andet hvordan man fra EU's side kan understøtte udviklingen af store pilotprojekter med klimaneutral teknologi, der har til hensigt at bringe ny teknologi tættere på markedet. Dette skal ske ved at sikre mere koordination af nationale projekter, at sammentænke rammerne for støtte og ved at lette adgangen til privat finansiering. Konkret foreslås det, at kriterierne

for at søge EU-midler under Horizon Europe, EU's innovationsfond og InvestEU i højere grad harmoniseres for at sikre synergier mellem de forskellige finansieringsinstrumenter, der er til rådighed i EU.

For det tredje sætter helhedsplanen fokus på overgangen til alternative klimaneutrale energikilder- og råstoffer ved at sikre adgang og tilgængelighed af sådanne kilder til globalt konkurrencedygtige priser og ved at fremme princippet om 'energieffektivitet først'. Dette skal bl.a. ske ved at omlægge og på sigt stoppe direkte og indirekte støtte til fossile brændsler og i stedet fokusere på nye klimaneutrale energikilder som eksempelvis hydrogenteknologi

Rapporten og dens anbefalinger forventes at udgøre et væsentligt bidrag til EU's kommende industripolitiske strategi. I den sammenhæng er højniveaugruppens mandat foreløbigt blevet forlænget til udgangen af 2020.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen ventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Der har ikke været foretaget høringer forud for drøftelsen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Den grønne pagt og helhedsplanen for energiintensive industrier har ikke tidligere været drøftet i regi af konkurrenceevnerådet. Det Europæiske Råd har i december 2019 noteret sig Kommissionens meddelelse om den europæiske grønne pagt og anmodede i den forbindelse Rådet om at gå videre med arbejdet med at opnå et klimaneutralt EU i 2050. På den baggrund forventes der at være bred opbakning til de overordnede linjer i henholdsvis EU's grønne pagt og helhedsplanen fra højniveaugruppen for energiintensive industrier.

En række primært østeuropæiske lande må forventes at italesætte behovet for en retfærdig omstilling med henvisning til behovet for særlig støtte til de mest

udsatte regioner, og at omstillingen skal tage højde for de forskellige nationale udgangspunkter. Dette må forventes at blive koblet til spørgsmålet om at styrke Europas konkurrenceevne, hvor en række primært klassiske industritunge lande ventes at betone, at den grønne omstilling kan være en udfordring for den europæiske produktionsindustri, og at tiltag i den grønne omstilling ikke blot må føre til, at denne produktion flytter ud af Europa. Modsat ventes en række primært nord- og vest europæiske lande at fremhæve de muligheder, der kommer med den grønne omstilling såfremt den europæiske industri formår at være verdensførende i udviklingen af nye klimaneutrale produkter og teknologier. Spørgsmålet om at sikre Europas konkurrenceevne må endvidere forventes at blive sat i forbindelse med den kommende industripolitiske strategi. Landene ventes i varierende grad at betone behovet for at styrke industriens konkurrenceevne gennem en horisontal tilgang, med fokus på de generelle rammevilkår for alle virksomheder over for behovet for mere sektorspecifikke tiltag for udvalgte sektorer, herunder øget brug af offentlig støtte. Der forventes generelt skepsis fra de fleste lande i forhold til at inkludere søfarten i EU ETS (bl.a. Tyskland, Nederlandene, Frankrig, Belgien, , Sverige og Italien) og endda en mindre gruppe lande, som vil være direkte imod (Grækenland, Cypern og Malta).

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter Kommissionen i, at der er behov for handling for at håndtere de store globale klima- og miljøudfordringer. Regeringen er enig i, at EU skal omstilles til en moderne, ressourceeffektiv og konkurrencedygtig økonomi. Regeringen hilser i den forbindelse Kommissions europæiske grønne pagt velkommen. Kommissionens prioriteter hænger godt sammen med regeringens egen dagsorden inden for klima, natur og miljø, herunder målet om en 70 pct. reduktion af drivhusgasser i 2030. Derudover ser regeringen frem til den kommende industripolitiske strategi og handlingsplan for cirkulær økonomi, der begge bør understøtte den grønne omstilling.

For regeringen er det en hovedprioritet, at fremtidens europæiske industripolitik får et bæredygtigt og grønt sigte, og at digitalisering anvendes til at understøtte den grønne omstilling. Udviklingen mod et klimaneutralt samfund senest i 2050 bør gå hånd i hånd med en konkurrencedygtig økonomi, der understøtter grønne løsninger som en europæisk styrkeposition og kan være med til at bane vejen for et grønt erhvervseventyr for danske virksomheder. Det er vigtigt for regeringen, at innovative grønne teknologier, produkter og services bliver konkurrencedygtige, efterspurgt på markedet, og opnår udbredelse i stor skala både i Danmark og globalt. Regeringen vil understøtte markedsåbning- og modning af nye markeder for udvalgte grønne løsninger på vej mod selv bærende og skalerbare markeder ved at udvikle og implementere løsninger med blik for relevante aktører og deres værdikæder, mulige forhindringer i forhold til regulering og finansiering samt potentialer ved partnerskaber.

Regeringen lægger vægt på, at industripolitikken fortsat bygges op omkring et fair og konkurrencepræget indre marked, der sikrer gode rammevilkår og tilskynder til innovation og konkurrencedygtige virksomheder.

Regeringen støtter arbejdet med strategiske værdikæder, men lægger vægt på, at Kommissionens arbejde med udvælgelse af og arbejde med strategiske værdikæder gøres mere gennemsigtigt og i højere grad bidrager til at understøtte den grønne omstilling og derigennem EU's klima- og miljømålsætninger.

Regeringen er positiv over for at skabe bedre muligheder for, at forbrugerne kan handle klimabevidst, eksempelvis gennem bedre produktinformation, da aktive forbrugere er en væsentlig faktor på efterspørgselssiden. Tilsvarende er regeringen positiv over for, at offentlige indkøb kan anvendes til at udvikle og fremme grønne værdikæder når dette går hånd i hånd med et effektivt offentligt indkøb.

For så vidt angår statsstøttereglerne ønsker man fra dansk side ikke generelle lempelser. Regeringen er dog åbne for at undersøge behovet for at tilpasse eksisterende regler til bedre at understøtte den grønne omstillingen. Danmark kan desuden støtte en udfasning af statsstøtte til fossil brændsel.

I forhold til klimaregulering af søfartens udledninger, er det vigtigt, at EU fortsat arbejder aktivt for og prioriterer, at der vedtages en ambitiøs global løsning i IMO. En regional løsning medfører stor risiko for udflgning af skibe fra Europa, kulstoflækage samt ulige konkurrence. Derfor bør eventuelle EU-tiltag, herunder regulering, efterleve principperne om flagneutralitet (hvor alle skibe behandles ens uanset flag), undgåelse af kulstoflækage samt, at EU-tiltag ikke er til hinder for en global løsning i regi af IMO.

Fsva. Kommissionens forslag om en *Just Transition Fund* lægger regeringen vægt på, at midlerne findes ved omprioritering af eksisterende midler i Samhørighedspolitikken, samt fokuserer investeringer til de mest berørte geografiske områder og sektorer og ikke skaber yderligere bindinger på anvendelse af EU's strukturfonde.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Det kan bemærkes, at grund- og nærhedsnotat vedrørende Kommissionens meddelelse om den europæiske grønne pagt er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 8. januar 2020.

6. Rådskonklusioner om Bedre regulering: ”Sikre konkurrenceevne og bæredygtig og inkluderende vækst”

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resumé

Formandskabet har fremlagt et udkast til rådskonklusioner om Bedre regulering. Konklusionerne ventes drøftet med henblik på vedtagelse på rådsmødet. Rådskonklusionerne udlægger Rådets prioriteter for det videre arbejde med bedre reguleringsdagsordenen. Konklusionerne fremhæver overordnet set, at bedre reguleringsdagsordenen er afgørende for at fremme bæredygtig og inkluderende vækst, jobskabelse samt transparens. Rådskonklusionerne fokuserer på at styrke en bred række bedre reguleringsprincipper og -værktøjer.

Regeringen støtter udkastet til rådskonklusioner herunder videreudvikling af de eksisterende bedre reguleringsværktøjer med fokus på bæredygtig og inkluderende vækst samt styrkelse af interessentinddragelse og konkrete regelforenklinger. Regeringen arbejder for, at Kommissionen udvikler en model for implementering af ”One in, One out”-princippet, der fremmer en mere enkel, effektiv og fremtidssikker regulering og samtidig understøtter de politiske mål, såsom grøn omstilling, beskyttelse af forbrugere, sundhed, miljø og arbejdstagere.

2. Baggrund

Rådskonklusionerne skal ses i lyset af den nytiltrådte Europa-Kommissions udmeldinger i efteråret 2019 om en styrket bedre reguleringsdagsorden bl.a. med indførelse af et ”One in, One out”-princip for lovgivningsmæssige byrder på europæisk niveau.

Rådskonklusionerne skal yderligere ses i lyset af Kommissionens meddelelse af den 15. april 2019 ”*Bedre regulering: Vi gør status og fastholder engagementet*” (KOM (2019) 178), som sammenfatter resultater fra den offentlige høring af styrker og svagheder ved Kommissionens arbejde med bedre regulering. Høringen resulterede i en række forbedringsmuligheder for at styrke de eksisterende bedre reguleringsværktøjer og -principper.

Dagsordenen for bedre regulering har siden 2015 fået øget opmærksomhed og er blevet implementeret gennem konkrete tiltag, begyndende med en større reformpakke vedr. bedre regulering, som Kommissionen offentliggjorde den 19. maj 2015 (KOM (2015) 215).

3. Baggrund og indhold

Rådskonklusionerne indeholder Rådets prioriteter for Kommissionen og Rådets videre arbejde med bedre reguleringsdagsordenen. Konklusionerne

fremhæver, at bedre reguleringsdagsordenen er afgørende for at fremme bæredygtig og inkluderende vækst, jobskabelse samt transparens. Desuden fremhæves behovet for at sikre, at europæisk regulering minimerer omkostninger, er enkel, transparent og sikrer beskyttelse af forbrugere, sundhed, miljø og arbejdstagere.

Udkastet til rådskonklusioner fokuserer på at styrke en bred række bedre reguleringsprincipper og -værktøjer, herunder kan fremhæves, at:

- Kommissionens ”One in One out”-princip for lovgivningsmæssige byrder (hvor indførelsen af en lovgivningsmæssig byrde skal kompenseres ved lettelsen af en anden) bydes velkommen som en rammesættende forenklingmekanisme.
- Udarbejdelsen af og kvaliteten i konsekvensvurderinger af forslag til regulering i Kommissionen og i Rådet bør styrkes.
- Digitaliseringsklar og fremtidssikker regulering bør fremmes.
- Udvalget for Forskriftskontrol, som rådgiver Kommissionen og kvalitets-sikrer konsekvensanalyser og evalueringer, bør styrkes.
- Der bør konsekvent tages højde for SMV’er og mikrovirksomheder i forslag til ny regulering.
- Der bør foretages en evaluering af eksisterende regulering samt REFIT-plattformens rolle i forhold til at identificere konkrete regelforenklingsforslag.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen ventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Et udkast til rådskonklusionerne har været sendt i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål med frist for bemærkninger den 24. januar 2020. Der er indkommet høringssvar fra Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Metal, Fagbevægelsens Hovedorganisation og Kommunernes Landsforening.

Dansk Erhverv (DE) tog positivt imod den tidligere Kommissions ambitioner om at sikre en både dyb og bred forankring af principperne for bedre regulering i det lovgivningsmæssige arbejde. Resultaterne af arbejdet har overordnet været positive pga. det øgede fokus på bedre regulering i sig selv og den udvidede brug af både evalueringer, køreplaner og konsekvensvurderinger (både små og store), som har forsøgt at forbedre den evidensbase, der bør ligge til grund for ethvert lovgivningstiltag.

DE ser dog fortsat en lang vej før Kommissionen er i mål, da der er flere tilfælde, hvor både konsekvensvurderinger, evalueringer, fitnesschecks og køreplaner ikke reelt lever op til egne krav om faktabaseret politikudvikling, men snarere afspejler politikbaseret fakta-udvikling. Særligt spørgeskemaer med klar bias, skævvredet brug af resultaterne af offentlige høringer, manglende afdækning af konsekvenser for en hel gruppe af stakeholdere (eksempelvis virksomheder) og lignende skævheder er tilbagevendende.

DE mener, at principper for bedre regulering erstatter ikke politiske beslutninger og skal heller ikke gøre det, men hvis man vil smykke sig med principperne, bør de også bruges konsekvent. I situationer hvor rent politiske hensyn overtrumfer den tilgængelige evidens (eller der mangler tid til at indsamle den), bør der være fuld åbenhed om dette.

DE og **Dansk Industri (DI)** støtter, at Rådet (forsat) lægger vægt på en evidensbaseret beslutningsproces, herunder Kommissionens fortsatte forpligtigelse til altid at gennemføre en konsekvensanalyse ved lovgivningsforslag. Specifikt støttes, 1) at Rådet ligger op til en udvidet brug af konsekvensvurderinger i de tilfælde hvor substantielle ændringer er lavet siden fremsættelsen og den konsekvensvurdering der fulgt forslaget på det tidspunkt, 2) udviklingen og anvendelsen af "one in, one out" -princippet for at begrænse den lovgivningsmæssige byrde for borgerne og virksomheder, især SMV'er og mikrovirksomheder, som i stedet kan bruges på at drive og udvikle forretningen og 3) et forøget fokus på at der altid skal evalueres før ny regulering foreslås.

DI finder det særdeles positivt, at EU-rådsformandskabets rådskonklusioner har høje ambitioner for bedre reguleringsdagsordenen i EU og bakker op om konklusionerne. Særligt finder **DI** det positivt, at Rådet betoner sammenhængen mellem bedre regulering og opbakningen og tilliden til det politiske system samt at bedre regulering spiller en afgørende rolle i den grønne omstilling. Dagsordenen skal fortsat have fokus på at fjerne unødvendige byrder for europæiske virksomheder, men det er ligeledes vigtigt at sikre, at lovgivningen understøtter fremtidens innovative, grønne løsninger og nye forretningsmodeller. Derfor støtter **DI** udbredelsen af principperne for agil regulering, digital-by-default, innovationsprincipperne og

fremtidssikret lovgivning generelt, som grundprincipper i værktøjskassen for bedre regulering.

I forlængelse af konklusionerne fremhæver **DI** behovet for en effektiv markedsovervågning- og håndhævelse, hvor enklere regler er afgørende. Hvis reglerne gøres enklere at forstå, bliver det også simplere for myndighederne at kontrollere, om reglerne efterleves. Det frigør ressourcer, som kan målrettes til bedre overvågning og håndhævelse. Målet er, at det skal være nemt at være lovlydig virksomhed i EU og svært at omgå reglerne.

DI understreger dog, at princippet er afhængig af en række forhold. Herunder ikke mindst at alle institutioner og niveauer i det europæiske samarbejde tilslutter sig indsatsen, hvor **DI** gerne bidrager til udviklingen og implementeringen af ”one in, one out”.

Dansk Metal er helt enige i formålet med rådskonklusionerne om Bedre Regulering, som er at være ”a key driver of sustainable, inclusive growth, fosters competitiveness, innovation and job creation, increases transparency and ensures public support for EU legislation”.

Skal EU-lovgivning både sikre inkluderende vækst og folkelig opbakning, er det fra et DE's perspektiv afgørende at undgå indblanding i den danske arbejdsmarkedsmodel. **Dansk Metal** opfordrer således til, at Danmark – også i regi af konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål – synliggør vigtigheden af at undgå regulering, ensartning og harmonisering af arbejdsmarkedsmodeller, hvor den aktuelle sag om en europæisk minimumsløn i særlig grad risikerer at blive et skræmmeeksempel, som ikke mindst kan skade EU-opbakningen fra industriens ansatte i Produktionsdanmark.

Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) bakker fuldt ud op om at der skal fastholdes et højt beskyttelsesniveau af forbrugere, sundhed, miljø og arbejdstagere samtidig med, at EU-regulering gennemføres transparent og enkelt.

FH opfordrer ift. forbedret kvantificering af omkostninger for forskellige EU-tiltag, at man i højere grad også inddrager de positive effekter af regulering i opgørelserne - fx lavere sygefravær og har fokus på omkostningerne samt de konkurrenceforvridende effekter af manglende implementering og håndhævelse.

FH er ikke tilhængere af princippet om ”one in – one out” i forhold til lovgivning, som er udtryk for en rigid tilgang til lovgivning, der ikke fokuserer på formålet med indsatsen. Hvis en lov er overflødig eller forældet, skal den ændres eller afskaffes. Uanset om der kommer ny lovgivning til.

På samme måde skal indførelse af ny lovgivning, der fx beskytter forbrugere, miljø og arbejdstagere heller ikke være underlagt en betingelse om, at anden lovgivning afskaffes – dette gælder særligt arbejdsmiljøområdet. **FH** opfordrer derfor den danske regering til at tage afstand fra princippet om ”one in one out”. Princippet er på ingen måde en forudsætning for, at der kan gennemføres regelforenklinger og fjernes unødige byrder, men fjerner fokus fra, at al lovgivning først og fremmest skal fokusere på de resultater, man ønsker at opnå.

FH kan støtte, at der ift. REFIT-plattformen lægges op til større transparens i platformens sammensætning. Et problem med REFIT-plattformen er den skæve sammensætning, hvor erhvervsinteresser er markant overrepræsenteret, men der kun er én repræsentant for fagbevægelsen. Der bør tilstræbes en balance mellem erhvervs- og civilsamfundsinteresser. For **FH** er dette vigtigere end, at balancen er geografisk. **FH** støtter fastholdelsen af de eksisterende eksklusionskriterier i platformen, der blandt andet indebærer, at platformen ikke skal beskæftige sig med sager, der hører under den sociale dialog.

Kommunernes Landsforening (KL) finder det vigtigt at fortsætte arbejdet med at skabe bedre regulering på EU-niveau. Konkret ønsker **KL** i EU-lovgivningsprocessen, at der er: 1) Større anerkendelse og mere inddragelse af de lokale myndigheder i EU's politikudvikling og lovgivningsproces, 2) Mere åbenhed og gennemskelighed i lovgivningsprocessen 3) Mere simpel og klar lovgivning, så det i mindre omfang er nødvendigt for EU-Domstolen at fortolke hensigten bag lovgivningen.

Helt overordnet er det vigtigt for **KL**, at kommunerne har mulighed for at tilpasse EU-lovgivningen til den lokale virkelighed og at der ikke skabes unødige administration, restriktioner eller økonomiske byrder. **KL** henviser ligesom **DE** i øvrigt til anbefalingerne fra Task Forcen for nærheds- og proportionalitetsprincippet, som blev offentliggjort i 2018. Task Forcen præsenterede en række anbefalinger til, hvordan EU-lovgivningen kan gøres mere effektiv og implementerbar. **KL** opfordrer derfor til, at der henvises til Task Forcens rapport i rådskonklusionerne.

KL hilser velkomment, at rådskonklusionerne understreger betydningen af ”tænk småt først”-princippet og at lovgivningen skal være digitaliseringsklar. Imidlertid mener **KL**, at hensynet til offentlige myndigheders implementering af EU-reglerne også skal fremgå af rådskonklusionerne. Ofte gennemføres der kun beregninger for den private sektor, men det er også vigtigt for gennemførelsen af reglerne, at de økonomiske konsekvenserne for myndighederne beregnes.

KL vil som **DI** og **DE** gerne kvittere for, at rådskonklusionerne anbefaler, at Rådet gennemfører konsekvensvurderinger af ændringer i Rådets behandling af forslag fra EU-Kommissionen. **KL** mener, at Rådet i samme ombæring bør opfordre Parlamentet til at gennemføre konsekvensvurderinger af ændringer foreslået af Parlamentet i lovgivningsprocessen.

KL bemærker ift. ”one in, one out”-princippet, at fortolkningen, af hvordan dette princip skal implementeres, stadig fremstår uklart. **KL** byder velkommen, at Rådet understreger, at princippet bør omfatte alle direkte complianceomkostninger. Dog kunne det med fordel fremhæves i rådskonklusionerne, at omkostningerne vedrører både den private og offentlige sektor. Rådet kunne ligeledes med fordel i rådskonklusionerne efterspørge Kommissionens uddybning af, hvordan princippet forventes implementeret, da det er uhensigtsmæssigt, at der er uklarhed om begrebet. Særligt med tanke på den store mængde lovgivningsmæssige initiativer, der er forventet inden for den kommende tid eksempelvis inden for det grønne område, som varslet i meddelelsen om en ”green deal”.

Angående rådskonklusionerne om REFIT-plattformen bemærker **KL**, at det er vigtigt, at repræsentanter for lokale myndigheder deltager i platformens arbejde. **KL** er af den mening, at de politiske beslutninger bør baseres på viden om faktiske forhold. Derfor mener **KL**, at det er vigtigt, at Kommissionen i deres konsekvensanalyser også gennemfører en territorial analyse, der kortlægger, hvilke interesser et lovgivningsforslag vil gavne – og hvordan fordelingen er på tværs af EU. Derved dannes der grundlag for en mere kvalificeret drøftelse af, hvorvidt der skal lovgives på europæisk plan. Endelig bemærker **KL** at det er vigtigt, at kvaliteten af evalueringerne af lovgivning forbedres og det er **KL**'s opfattelse, at der stadigvæk er udfordringer med udformningen og objektiviteten i spørgsmålene i evalueringerne.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er blandt medlemslandene bred opbakning til indsatsen for bedre regulering, hvorfor der forventes at være tilfredshed med rådskonklusionernes klare opfordring til at styrke dagsordenen fremadrettet, herunder særligt i Kommissionen. Mens flere medlemsstater ønsker at byde Kommissionens kommende ”One in, One out”-princip velkommen og fremsætte forslag til den konkrete implementering af princippet, så er en mindre gruppe medlemsstater mere skeptiske over for dette.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter udkastet til rådskonklusioner, herunder videreudvikling af de eksisterende bedre reguleringsværktøjer med fokus på bæredygtig og inkluderende vækst samt styrkelse af interessentinddragelse og konkrete re-

gelforenklinger. Regeringen arbejder for forbedring af konsekvensvurderinger bl.a. gennem øget kvantificering af byrder, styrkelse af Udvalget for Forskriftskontrol og bedre kvalitet i evaluering af eksisterende regulering.

[Regeringen arbejder for, at modellen for implementering af ”One in, One out”-princippet giver rum til at opnå politiske prioriteter uden at skulle afhjælpe berettigede byrder inden for samme område. Regeringen arbejder desuden for at modellen fører til reel regelforenkling og ikke blot et regnskab, hvor ”opsparede byrder” – og evt. afskaffelse af ”unødvendige byrder” – kan bruges som ren kompensation og der lægges låg på reel regelforenkling. Modellen bør bidrage til øget gennemsigtighed og transparens ved at monitorere udviklingen i byrder for virksomheder. Implementeringen af modellen bør endvidere styrke bedre reguleringsværktøjerne bredt, ligesom det bør indbygges i modellen, at lettelser kan findes gennem digitaliseringsklar og fremtidssikker regulering.]

Regeringen er opmærksom på, at der ligger en væsentlig opgave i at sikre, at EU-regulering generelt understøtter digitalisering, innovation og nye forretningsmodeller. Regeringen arbejder derfor for at fremme digitaliseringsklar og fremtidssikret lovgivning på EU-plan, så EU-reguleringen svarer til den digitale virkelighed, muliggør brugervenlige digitale offentlige løsninger og fremmer innovation og nye forretningsmodeller. Regeringen arbejder derfor også for, at REFIT-plattformen relanceres for at understøtte digitaliseringsklar og fremtidssikret lovgivning på EU-plan. Re-brandingen af REFIT-plattformen som en ”Fit for the future”-platform vil være fordelagtigt i lyset af dette.

Regeringen arbejder desuden for, at Kommissionen i højere grad indtænker implementering og håndhævelse gennem hele lovgivningsprocessen, herunder også i Kommissionens konsekvensvurderinger og evalueringsrapporter.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

7. Det Europæiske Semester **KOM (2019) 560**

1. Resumé

Det kroatiske formandskab har sat 'Det Europæiske Semester 2020' på dagsordenen for rådsmødet (konkurrenceevne) den 27. februar 2020 til politisk drøftelse. Foruden de landespecifikke anbefalinger har Kommissionen som noget nyt desuden udgivet en rapport om udfordringerne på det indre marked.

Regeringen hilser Kommissionens rapport om det indre marked velkommen, herunder særligt understregningen af at øget håndhævelse af indre markedsreglerne vil bidrage til at styrke EU's konkurrenceevne. Regeringen støtter prioriteterne, der omhandler fokus på digitalisering, udvikling af fælles standarder til at understøtte den grønne omstilling i europæisk industri samt fortsat integration af de finansielle markeder, herunder med fokus på de små og mellemstore virksomheder. Regeringen er desuden enig i at offentlig indkøb kan anvendes mere aktivt til at forfølge strategiske mål under hensyn til at sikre et effektivt offentligt indkøb.

2. Baggrund

Det kroatiske formandskab har sat 'Det Europæiske Semester 2020' på dagsordenen for rådsmødet (konkurrenceevne) den 27. februar 2020 til politisk drøftelse.

Grundet en nytiltrådt Kommission den 1. december 2019 har den tidligere Kommission ikke udgivet sin årlige vækstundersøgelse i efteråret, men den 17. december. I år har denne vækstundersøgelsen som noget nyt også omfattet en rapport om udfordringerne på det indre marked.

3. Formål og indhold

Drøftelsen forventes at tage udgangspunkt i Kommissionen rapport "Single Market Performance Report 2019" af 17. december 2019 (KOM(2019) 650), der sammen med resten af vækstundersøgelsen markerer begyndelsen på det europæiske semester 2020.

Rapporten skitserer de overordnede økonomiske og politiske udfordringer for det indre marked og opstiller en række prioriteter og generelle politikanbefalinger. Drøftelsen forventes derfor at bære præg af en bredere diskussion af det indre markeds tilstand.

Rapporten kommer ind på, at til trods for stigende integration mellem EU-landene er der fortsat potentiale for forbedring i henhold til bl.a. øget overholdelse af indre markedsregelsættet fra medlemslandenes side. Samtidig

fremhæver rapporten, at standardisering har en nøglerolle ift. at indfri EU's bæredygtighedsdagsorden. Rapporten fokuserer ligeledes på digitaliseringen af EU's økonomi herunder udviklingen af den digitale infrastruktur, kompetencer og øget finansiering, hvor medlemslandene ifølge Kommissionen spiller en afgørende rolle. Rapporten påpeger, at det indre marked har haft positiv betydning for konkurrencen generelt, men at der fortsat er brancher – særligt i services og netværkssektorer – hvor potentialet ved øget konkurrence ikke er høstet endnu. Det kommer bl.a. til udtryk ved større markedsandele til de allerstørste virksomheder. Dette uforløste potentiale skyldes bl.a., at der er grundlæggende problemer på visse markeder, der hæmmer konkurrencen på tværs af landegrænser. Endelig fremhæver rapporten behov for videreudvikling af kapitalmarkedsunionen for at sikre mere diversificerede finansieringskilder, lavere omkostninger såvel som større investeringsmuligheder i EU, herunder for de små og mellemstore virksomheder.

Kommissionen vurderer samlet for det indre marked, at øget overholdelse og forbedret implementering af indre markedslovgivningen vil kunne forbedre markedet signifikant, ligesom understøttelse af digitalisering vil udvikle det digitale EU-økosystem. Dette afhænger dog af strukturelle reformer fra medlemsstaternes side, og det bemærkes i den forbindelse, at ansvaret for et velfungerende indre marked er et delt mellem Kommissionen og medlemsstaterne. Tilsvarende finder rapporten, at offentligt indkøb i større omfang kan anvendes til at forfølge strategiske mål, eksempelvis den grønne omstilling, om end der har været en stigning.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen ventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdning

Der er ikke kendskab til andre landes holdning på nuværende tidspunkt.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens rapport om det indre marked velkommen, herunder understregningen af, at øget håndhævelse af indre markedsreglerne vil bidrage til at styrke EU's konkurrenceevne. Regeringen deler betragtningen om, at det indre marked øger konkurrencen på markedet, hvilket sikrer forbrugerne bedre og billigere produkter, og støtter derfor overordnet prioriteterne. Her kan særligt prioriteringen af digitalisering og udvikling af fælles standarder til at understøtte den grønne omstilling i europæisk industri samt øget integration af kapitalmarkederne, herunder øgede finansieringsmuligheder for små og mellemstore virksomheder, fremhæves. Regeringen er enig i at offentligt indkøb kan anvendes mere aktivt mhp. at forfølge strategiske mål, eksempelvis den grønne omstilling, når dette samtidig sker under hensyn til at sikre et effektivt offentligt indkøb.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.